

Postup

pro zabezpečení výuky českého jazyka a literatury v zahraničí

I. Lektoráty českého jazyka a literatury

1. Lektor českého jazyka a literatury (dále jen „lektor“) je vysílán do zahraničí zpravidla v rámci plnění dvoustranných smluvních závazků na úseku školské spolupráce mezi Českou republikou a partnerským státem.

2. Lektor-učitel (dále jen „lektor-učitel“) je vysílán do zemí přednostního zájmu České republiky, kde přijímající zahraniční pracoviště nemůže zajistit potřebné podmínky pro jeho pobyt a činnost.

3. Zájemci o výuku českého jazyka a literatury v zahraničí musí mít dokončené vysokoškolské vzdělání, získané absolvováním vysokoškolského studia v akreditovaném studijním programu, přednostně v oblasti českého jazyka a literatury, případně v kombinaci s jiným cizím jazykem; výhodou je pedagogická praxe získaná výukou na vysoké škole, spolupráce s vysokou školou při uskutečňování Letní školy slovanských studií, praxe ve výuce českého jazyka pro cizince apod.,

Znalost cizího jazyka (jazyka země, do které je lektor/lektor-učitel vysílán, nebo dalších jazyků) získaná jiným způsobem než absolvováním vysokoškolského studia nebo studia v akreditovaném studijním programu, musí být doložena vysvědčením o státní jazykové zkoušce nebo jiným českým nebo zahraničním dokladem prokazujícím znalost cizího jazyka.

4. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) a Dům zahraničních služeb MŠMT (dále jen „DZS“) zveřejňují každoročně na webové stránce (nejpozději do 31. ledna vždy pro nadcházející akademický rok) informace o nabídkách míst pro lektory/lektory-učitele v zahraničí, včetně upřesnění kvalifikačních požadavků vztažených k danému státu či škole a dalších podmínek.

5. Zájemci zasílají své přihlášky na základě zveřejněných nabídek MŠMT, odboru mezinárodních vztahů.

6. Výběr lektorů/lektorů-učitelů provádí komise pro lektoráty českého jazyka a literatury (dále jen „Komise“). Komisi tvoří zástupci MZV, MŠMT, DZS MŠMT a podle potřeby také experti pro oblast výuky českého jazyka a literatury.

7. Komise vybere na základě podmínek přijímající školy nebo instituce jednoho až tři kandidáty na místo lektora/lektora-učitele v zahraničí. MŠMT oznámí počátkem kalendářního roku nominaci zahraničnímu partnerovi prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v příslušném státě. Následně provede přijímající škola nebo instituce výběr

lektora/lektora-učitele pro daný akademický rok. Rozhodnutí zahraničního partnera o výběru nového lektora/lektora-učitele předá příslušný zastupitelský úřad České republiky zpět MŠMT.

8. O výběru nového lektora/lektora-učitele zahraničním partnerem informuje MŠMT všechny nominované kandidáty a DZS MŠMT. Zároveň vyzve DZS MŠMT ke sjednání smlouvy o vyslání s novým lektorem/lektorem-učitelem a k naplňování této smlouvy.

9. Vysílání lektorů/lektorů-učitelů českého jazyka a literatury do zahraničí realizuje DZS MŠMT.

10. Vyslání lektora se realizuje na základě smlouvy uzavřené mezi DZS MŠMT a lektorem podle § 51 občanského zákoníku. DZS MŠMT poskytne lektorovi zpravidla:

a) příplatek k úhradě zvýšených životních nákladů lektora ve státě jeho působení (poskytovaný po dobu působení lektora v příslušné zemi, činící měsíčně částku odpovídající 60 % základní sazby zahraničního stravného stanoveného vyhláškou provádějící § 189 odst. 4 a 5 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, případně částku odpovídající až 80 % uvedené základní sazby zahraničního stravného, schválí-li její poskytnutí ve zvýšené výši z důvodů hodných zvláštního zřetele nebo na základě žádosti MZV nebo příslušného zastupitelského úřadu České republiky Komise),

b) náhradu výdajů spojených s přepravou osobních věcí lektora do místa jeho působení v zahraničí a zpět do České republiky do výše nákladů za přepravu, jejíž způsob určí DZS MŠMT (analogicky k § 6 nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů),

c) náhradu výdajů na dopravu lektora z České republiky do místa působení v zahraničí a zpět a na dopravu na každoroční dovolenou do České republiky a zpět do místa působení,

d) průběžné vybavování lektorátů českého jazyka studijními pomůckami, periodiky, beletrií, CD, DVD apod., včetně úhrady s tím souvisejícího poštovního. (Objednávky požadovaných materiálů zašle 2x ročně vyslaný lektor DZS MŠMT. DZS MŠMT objednané materiály zajistí a (v dohodnutém termínu) je zašle lektorovi do zahraničí. Celkový objem finančních nákladů určených pro vybavování lektorátů českého jazyka a literatury bude stanoven DZS MŠMT, po předchozím souhlasu MŠMT.

Lektorovi bude poskytnut po dobu jeho působení v zahraničí notebook, př. jiné pomocné technické pomůcky,

e) náhradu výdajů spojených se získáním povolení k pobytu, případně pracovního povolení lektora ve státě působení,

f) náhradu výdajů za lékařské prohlídky, doporučená očkování lektora, apod. související s jeho vysláním do státu působení a za test HIV, bude-li přijímající zahraniční školou nebo institucí požadován.

g) v individuálních případech hodných zvláštního zřetele, po souhlasu Komise, finanční příspěvek lektorovi k zajištění odpovídajícího ubytování po dobu jeho působení v zahraničí.

11. Vyslání lektora-učitele se realizuje na základě pracovní smlouvy uzavřené mezi DZS MŠMT a lektorem-učitelem. DZS MŠMT poskytne lektorovi-učiteli plat a náhrady v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, příslušnými prováděcími právními předpisy a nařízením vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů, a dále pak náhrady výdajů uvedených v bodech 10 b), c), d), e), f).

12. Lektor/lektor-učitel je vyslán DZS MŠMT do zahraničí nejméně na dobu jednoho roku. Podmínkou pro prodloužení sjednané doby působení lektora/lektora-učitele o další akademický rok je kladné vyjádření lektora/lektora-učitele a souhlasné stanovisko zahraniční školy nebo instituce, kde působí. Tyto podklady lektor/lektor-učitel předloží DZS MŠMT koncem kalendářního roku. Rozhodnutí o pokračování činnosti lektora/lektora-učitele v zahraničí a tím i o potřebě změnit smlouvu mezi lektorem/lektorem-učitelem a DZS MŠMT přísluší Komisi. V souladu s doporučením Komise zašle MŠMT Domu zahraničních služeb MŠMT pokyn prodloužit smluvně platnost doby působení lektora/lektora-učitele v zahraničí.

Při sjednávání pracovních poměrů na dobu určitou s lektory-učiteli DZS MŠMT dodržuje omezení stanovená v § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, pokud v písemné dohodě uzavřené s odborovou organizací (nebo, nepůsobí-li u něj odborová organizace, ve svém vnitřním předpisu) nevymezí důvody, pro něž je třeba aplikaci uvedených omezení na pracovní poměry sjednávané s učitelem vyloučit, spočívající ve zvláštní povaze práce, kterou mají vykonávat učitelé.

13. Vysílaný lektor/lektor-učitel se zaváže smlouvou s DZS MŠMT:

a) vyučovat na řádné odborné a metodické úrovni český jazyk a literaturu a seznamovat s realitami České republiky v místě vyslání,

b) zaslat kopii pracovní smlouvy, jakmile je uzavřena se zahraniční školou nebo institucí (případně kopii smlouvy o stipendijním pobytu) – v případě lektora,

c) zasílat každoročně nejpozději vždy do 31. července DZS MŠMT zprávu o činnosti při výuce českého jazyka a literatury v místě vyslání.

14. Vztahy, které nebudou upraveny smlouvou mezi DZS MŠMT a vysílaným lektorem/lektorem-učitelem, se řídí ustanoveními občanského zákoníku a v případě vysílaného lektora-učitele zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění.

15. Vedle podpory výuky českého jazyka a literatury prostřednictvím vysílaných lektorů/lektorů-učitelů v zahraničí může MŠMT:

a) podporovat výuku formou distančního vzdělávání s využitím informační techniky (např. on-line kurzy, webové aplikace atd.)

b) poskytovat jednorázové vybavení (například učebnice, slovníky, mapy, propagační materiály o České republice, beletrii, filmy, audio a videonahrávky v českém jazyce, výukové programy a software apod.) pro podporu výuky českého jazyka a literatury na zahraničních školách a dalších institucích, poskytujících vzdělávání. Takto mohou být vybavována pracoviště v zahraničí, kde nepůsobí lektor/lektor-učitel vyslaný z České republiky; jednorázové vybavení se realizuje na základě písemné žádosti MZV nebo příslušného zastupitelského úřadu České republiky; studijní materiály budou zasílány prostřednictvím MZV a příslušného zastupitelského úřadu České republiky,

c) poskytnout v případech hodných zvláštního zřetele finanční podporu určenou k zachování činnosti pracoviště, které zajišťuje výuku českého jazyka a literatury v zahraničí; tato podpora bude zasílána prostřednictvím MZV a/nebo příslušného zastupitelského úřadu České republiky.

II. Krajanský vzdělávací program

1. Učitel českého jazyka a literatury (dále jen „učitel“) je vyslán do zahraničí jako učitel ke krajanské komunitě nebo na základě zájmu České republiky podpořit v daném státě výuku českého jazyka a literatury

2. Zájemci o výuku českého jazyka a literatury v zahraničí musí mít vysokoškolské vzdělání, získané absolvováním vysokoškolského studia v akreditovaném studijním programu přednostně v oblasti českého jazyka a literatury, nejlépe v kombinaci s jiným cizím jazykem, přičemž učitel u krajanské komunity musí být absolventem vysokoškolského studia v akreditovaném bakalářském nebo magisterském studijním programu; výhodou je nejméně dvouletá praxe ve výuce českého jazyka na základní škole, konzervatoři nebo střední škole, hra na hudební nástroj a zájem o taneční nebo dramatické aktivity.

Znalost cizího jazyka (jazyk země, do které je učitel vyslán, nebo další jazyky) získaná jiným způsobem než absolvováním vysokoškolského studia nebo studia v akreditovaném studijním programu musí být doložena vysvědčením o státní jazykové zkoušce nebo jiným českým nebo zahraničním dokladem prokazujícím znalost cizího jazyka.

3. MŠMT a DZS MŠMT zveřejňují průběžně informace o nabídkách míst pro učitele v zahraničí včetně upřesnění kvalifikačních požadavků vztažených k danému státu či škole a dalších podmínek.

4. Zájemci zasílají své přihlášky na základě zveřejněných nabídek průběžně MŠMT nebo DZS MŠMT.

5. Výběr učitelů provádí komise pro krajanské záležitosti (dále jen „Komise“). Komisi tvoří zástupci MZV, MŠMT, DZS MŠMT a podle potřeby také experti pro oblast výuky českého jazyka. Komise rozhoduje o dalších záležitostech týkajících se krajanského vzdělávacího programu.

6. Vyslání učitele se realizuje na základě pracovní smlouvy uzavřené mezi DZS MŠMT a učitelem. DZS MŠMT poskytne učiteli plat a náhrady v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, platném znění, příslušnými prováděcími právními předpisy a nařízením vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům

rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů, a dále pak

- a) náhradu výdajů na dopravu učitele z České republiky do místa působení v zahraničí a zpět a na dopravu na každoroční dovolenou do České republiky a zpět do místa působení, pokud je pracovní poměr uzavřen nejméně na dobu pěti měsíců,
- b) průběžné vybavování působiště učitele studijními pomůckami, periodiky a beletrií včetně úhrady s tím souvisejícího poštovného (rozsah a obsah vybavování stanoví podle místních potřeb v případě učitele při krajské komunitě MZV ve spolupráci s DZS MŠMT po předchozím souhlasu MŠMT),
- c) po dobu jeho působení v zahraničí notebook, případně jiné pomocné technické pomůcky,
- d) náhradu výdajů spojených se získáním povolení k pobytu, případně pracovního povolení učitele ve státě působení,
- e) náhradu výdajů za lékařské prohlídky, doporučená očkování učitele související s jeho vysláním do státu působení a za test HIV, bude-li přijímající zahraniční školou nebo institucí požadován,
- f) zvýšené vybavovací náklady ve výši jednoho měsíčního platu

7. Učitel je vyslán DZS MŠMT do zahraničí zpravidla na dobu jednoho roku. Podmínkou pro prodloužení sjednané doby působení učitele o další období je kladné vyjádření učitele a souhlasné stanovisko krajského spolku, kde působí. Tyto podklady učitel předloží DZS MŠMT. Rozhodnutí o pokračování činnosti učitele v zahraničí a tím i o potřebě změnit smlouvu mezi učitelem a DZS MŠMT přísluší Komisi, která předloží DZS MŠMT doporučení prodloužit smluvně dobu působení učitele v zahraničí. Při sjednávání pracovních poměrů na dobu určitou s učitelem DZS MŠMT dodržuje omezení stanovená v § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, pokud v písemné dohodě uzavřené s odborovou organizací (nebo, nepůsobí-li u něj odborová organizace, ve svém vnitřním předpisu) nevymezí důvody, pro něž je třeba aplikaci uvedených omezení na pracovní poměry sjednávané s učitelem vyloučit, spočívající ve zvláštní povaze práce, kterou mají vykonávat učitelé.

8. Vysílaný učitel se zaváže smlouvou s DZS MŠMT:

- a) vyučovat na řádné odborné a metodické úrovni český jazyk a literaturu a seznamovat s reáliemi České republiky v místě vyslání,
- b) zasílat každoročně nejpozději vždy do 31. července (evropské destinace)/28. února (mimoevropské destinace) DZS MŠMT zprávu o činnosti při výuce českého jazyka a literatury v místě vyslání.

9. Vztahy, které nebudou upraveny smlouvou mezi DZS MŠMT a vysílaným učitelem, se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění.

10. Vedle podpory výuky českého jazyka a literatury prostřednictvím vyslaných učitelů v zahraničí může MŠMT:

a) podporovat výuku formou distančního vzdělávání s využitím informační techniky (např. on-line kurzy, webové aplikace atd.)

b) poskytovat jednorázové vybavení (například učebnice, slovníky, mapy, propagační materiály o České republice, beletrii, filmy, audio a videonahrávky v českém jazyce, výukové programy a software apod.) pro potřebu výuky českého jazyka a literatury na zahraničních školách a dalších institucích, poskytujících vzdělávání; takto mohou být vybavována pracoviště v zahraničí, kde nepůsobí učitel vyslaný z České republiky, případně další instituce či organizace (například spolky krajanů a přátel České republiky, společnosti absolventů českých a československých vysokých škol apod.), které poskytují vzdělávání v českém jazyce, a to na základě písemné žádosti MZV nebo příslušného zastupitelského úřadu České republiky; studijní materiály budou zasílány prostřednictvím MZV a příslušného zastupitelského úřadu České republiky,

c) poskytnout v případech hodných zvláštního zřetele finanční podporu určenou k zachování činnosti pracoviště, které zajišťuje výuku českého jazyka a literatury v zahraničí; tato podpora bude zasílána prostřednictvím MZV a/nebo příslušného zastupitelského úřadu České republiky.

11. MŠMT poskytne účastníkům krajských kurzů:

a) příspěvek na dopravu (čtyřtýdenní jazykový kurz)

b) příspěvek na osobní potřeby a úhradu nákladů na dopravu (dvoutýdenní kurz metodiky výuky českého jazyka).

Výši příspěvků schvaluje Komise.